

การดำเนินงานทางการตลาดของตลาดกลางข้าวเปลือก
ในจังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดพิษณุโลก

นายณรงค์ฤทธิ์ มุสดี

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารธุรกิจ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

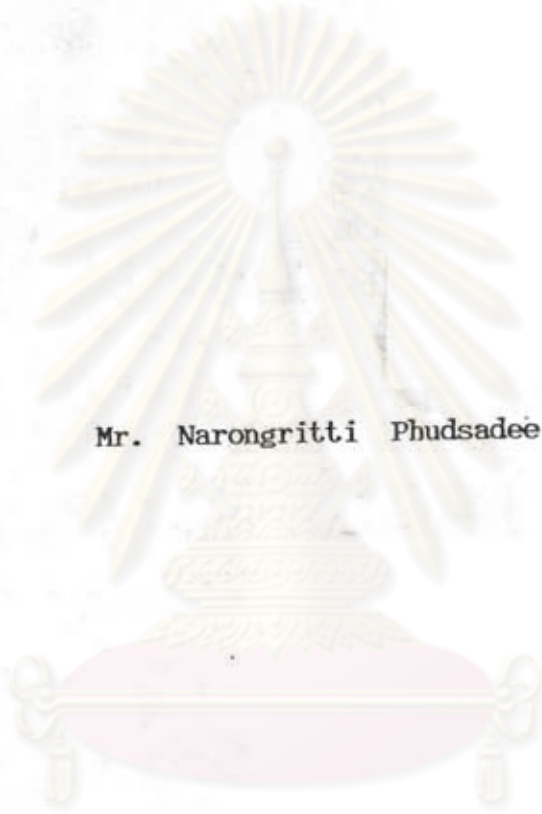
พ.ศ. 2534

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ISBN 974-579-010-9

017749 117833529

MARKETING OPERATION OF THE CENTRAL PADDY MARKETS
IN NAKHONSAWAN AND PHITTSANULOK PROVINCES

Mr. Narongritti Phudsadee

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Business and Administration
Department of Business and Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-010-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การดำเนินงานทางการตลาดของตลาดกลางข้าวเปลือกในจังหวัดนครสวรรค์
 และจังหวัดพิษณุโลก
 โดย   นายณรงค์ฤทธิ์ พุสดี
 ภาควิชา   บริหารธุรกิจ
 อาจารย์ที่ปรึกษา   นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ
                              ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณี เวชสาร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Handwritten signature]

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Handwritten signature]

..... ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์สุรวัฒน์ วัชรประทีป)

[Handwritten signature]

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ)

[Handwritten signature]

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณี เวชสาร)

[Handwritten signature]

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (นายประยุทธ ศิริสวัสดิ์วัฒน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พจนานุกรม : การดำเนินงานทางการตลาดของตลาดกลางข้าวเปลือกในจังหวัด
นครสวรรค์ และจังหวัดพิจิตรโลก (MARKETING OPERATION OF THE CENTRAL
PADDY MARKETS IN NAKHONSAWAN AND PHITTSANULOK PROVINCES)
อาจารย์ที่ปรึกษา : นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ, และผศ. ดร. กุณฑล เวชสาร,
280 หน้า. ISBN 974-579-010-9

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะ และวิธีการดำเนินงานของตลาดกลาง
ปัญหาอุปสรรคและคู่แข่งชั้นทางการตลาด รวมทั้งความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ เพื่อเสนอแนะ
แผนงานทางการตลาดที่เหมาะสมต่อการดำเนินงานของตลาดกลางข้าวเปลือกทั่วไป โดยตั้ง
สมมติฐานในการศึกษา 3 ข้อ คือ 1. เกษตรกรที่ให้บริการส่วนใหญ่เคยทราบวิธีการและขั้นตอนใน
การซื้อขายข้าวเปลือกในตลาดกลางมาก่อน 2. การบริการของตลาดกลางช่วยประหยัดเวลาและ
ค่าใช้จ่ายของผู้ใช้บริการ 3. ราคาและคุณภาพของข้าวเปลือกที่ซื้อขายในตลาดกลางเป็นที่ยอมรับ
ของผู้ใช้บริการ จึงได้เลือกตัวอย่างจากผู้ให้บริการทั้ง 3 กลุ่มรวม 300 ราย โดยวิธีการเลือก
ตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) ใน จ.นครสวรรค์และ จ.พิจิตรโลก

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของตลาดกลางข้าวเปลือกคือ การให้บริการต่าง ๆ
ในการซื้อขายข้าวเปลือก ซึ่งต้องประสบปัญหาอุปสรรคบางอย่างและคู่แข่งที่นับวันจะเพิ่มขึ้น
อย่างไรก็ตามในความคิดเห็นของผู้ใช้บริการได้แก่เกษตรกร พ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้อง
ถิ่นผู้ขาย และพ่อค้าคนกลางผู้ซื้อข้าวเปลือกในตลาดกลาง เห็นว่าตลาดกลางได้เอื้ออำนวยความ
สะดวกและประโยชน์แก่ผู้ให้บริการในด้านต่าง ๆ เช่น ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายของผู้ใช้
บริการ หรือราคาและคุณภาพของข้าวเปลือกที่ซื้อขายในตลาดกลางข้าวเปลือกเป็นที่ยอมรับของ
ผู้ให้บริการ รวมทั้งเกษตรกรที่ให้บริการตลาดกลางส่วนใหญ่ทราบวิธีการและขั้นตอนการซื้อขาย
ข้าวเปลือกในตลาดกลางมาก่อน

ในด้านแผนงานและกลยุทธ์ทางการตลาดของตลาดกลางที่เหมาะสมคือ กลยุทธ์การ
ส่งเสริมการขาย (Promotional Strategies) เพื่อที่จะให้ลูกค้าโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
เกษตรกรได้มีโอกาสใช้บริการตลาดกลางเพิ่มมากขึ้น อนึ่งหากมีการจัดตั้งตลาดกลางในแหล่งอื่นๆ
เพิ่มขึ้น เห็นควรที่จะต้องมี การวิจัยในด้านการวิเคราะห์การลงทุน การหาจุดคุ้มทุน ตลอดจนสถานที่
ที่ตั้งที่เหมาะสมเป็นเบื้องต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การดำเนินงานตลาดกลางข้าวเปลือกเป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาควิชา .....
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา .....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาช่วย .....

NARONGRITTI PHUSSADEE : MARKETING OPERATION OF THE ' CENTRAL PADDY MARKETS IN NAKHORNSAWAN AND PHITTSANULOK PROVINCES.
THESIS ADVISORS : MR. SIRIPOL YADMUANGJARERN AND ASSISTANT PROFESSOR DR. GUNTALEE WECHASARA. 280 PP.

THE AIMS OF THE THESIS ARE TO STUDY THE CHARACTERISTICS, OPERATIONAL METHODS, PROBLEMS, MARKETING COMPETITION, AND CONSUMER EVALUATION OF THE CENTRAL PADDY MARKETS IN NAKHONSAWAN AND PHITTSANULOK PROVINCES. IT OFFERS APPROPRIATE WAYS TO CATEGORIZE THE MARKETING FUNCTIONS OF THE MARKET. THE STUDY IS BASED UPON THE THREE MAIN HYPOTHESIS WHICH ARE : 1) MOST OF THE FARMERS ARE FAMILIAR IN UTILIZING THE MARKET'S SERVICES BOTH IN METHODS AND PROCEDURES, 2) THE MARKET PROVIDES SERVICES TO HELP THE CUSTOMERS SAVE COSTS AND TIME, AND 3) THE PRICES AND QUALITIES OF PADDY TRADE IN THESE TWO MARKETS ARE ACCEPTED BY THE CUSTOMERS. THE METHOD EMPLOYED WAS A SELECTION OF SAMPLES FROM THE THREE GROUPS : FARMERS, LOCAL DEALERS, AND BROKERS, WHO WERE FAMILIAR WITH THE MARKET SERVICE. A TOTAL OF 300 SAMPLES WERE DONE THROUGH CONVENIENCE SAMPLING.

THE STUDY SHOWED THAT THE OPERATION OF THE MARKET ITSELF HAS DEVELOPED SOME PROBLEMS AS WELL AS AN INCREASING NUMBER OF COMPETITORS. HOWEVER, THE SAMPLING GROUPS STATED THAT THE MARKET ANSWERS THE MARKETING CONCERNS OF THE CUSTOMERS COMFORTABLY AND BENEFICIALLY. IT ALSO HELPS THEM SAVE TIME AND COSTS. AS FAR AS THE PRICE AND QUALITY OF PADDY ARE CONCERNED, THE CUSTOMERS FOUND THEM TO BE ACCEPTABLE.

IT WAS FOUND THAT THE PROPER MARKETING OPERATIONAL METHODS OF THE MARKET WERE TO EMPLOY PROMOTIONAL STRATEGIES WHICH ARE IN THE FARMERS' INTEREST. THE FARMERS, THEREFORE, TEND TO SELL THEIR PRODUCTS AT THE CENTRAL MARKET. BECAUSE OTHER CENTRAL PADDY MARKETS MIGHT BE ESTABLISHED IN THE NEAR FUTURE, CONSIDERATIONS SHOULD BE GIVEN TO FURTHER STUDIES OF THE ANALYSIS OF MARKET INFORMATION, SUCH AS INVESTMENT, BREAK EVEN POINT, AND THE MOST SUITABLE LOCATION. ALL THESE FACTORS SHOULD CONTRIBUTE TO THE EFFICIENCY OF THE MARKET OPERATION.

ภาควิชา ...มหาวิทยาลัย.....
สาขาวิชา การตลาด.....
ปีการศึกษา 2534.....

ลายมือชื่อนิติกร.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษณาสี เวชสาร และอาจารย์ศิริพล ยอดเมืองเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ สุรพันธ์ วัชรประทีป ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ประยุทธ ศิริสวัสดิ์นิเทศน์ ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ของตลาดกลางข้าวเปลือกท่าข้าวกำนันทรง ท่าข้าวท่าเรือกรุงเทพฯ ท่าข้าวนายจรัส ท่าข้าวนายวิเชียร จังหวัดนครสวรรค์ และตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดนิคมโลกที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล และช่วยเหลือสนับสนุนในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้ใช้บริการตลาดกลางให้เป็นไปด้วยความสะดวกยิ่ง หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะพึงเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าประการใด ผู้เขียนขอมอบเป็นสักการะคุณแก่บิดา มารดา ผู้ล่วงลับไปแล้ว และผู้มีพระคุณ ตลอดจนบรรดาครูบาอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทุกท่านแก่ผู้วิจัย

ณรงค์ฤทธิ์ มุสดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	น
สารบัญแผนภาพ	ด
บทที่	
1 บทนำ	1
- ความสำคัญของการศึกษา	1
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา	9
- สมมติฐานของการศึกษา	9
- ขอบเขตของการศึกษา	9
- ข้อจำกัดของการศึกษา	11
- การดำเนินการวิจัย	12
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	23
2 การผลิตข้าวเปลือกในประเทศไทย	24
- แหล่งกำเนิดของข้าวเปลือก	24
- ลักษณะการปลูกข้าวในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย	27
- พันธุ์ข้าว	29
- ข้อกำหนดและคำจำกัดความเกี่ยวกับข้าว	34
- ปริมาณการผลิตข้าวเปลือกในประเทศไทย	34
3 ตลาดกลางข้าวเปลือกในประเทศไทย	48
- ตลาดกลางข้าวเปลือกจังหวัดนครสวรรค์	51
- ตลาดกลางข้าวเปลือกท่าข้าวกำนันทรง	54
- ตลาดกลางข้าวเปลือกท่าเรือกรุงไทย	61
- ตลาดกลางข้าวเปลือกท่าข้าวนายจำรัส	68
- ตลาดกลางข้าวเปลือกท่าข้าวนายวิเชียร	73
- ตลาดกลางข้าวเปลือกจังหวัดนิญโลก	79

	ช.	หน้า
4 การวิเคราะห์ข้อมูล		92
- กลุ่มผู้ใช้บริการตลาดกลางที่เป็นเกษตรกร		93
- กลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นพ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่น		124
- กลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นพ่อค้าคนกลาง		155
- การทดสอบสมมติฐาน		188
5 สรุปผลการวิจัย		214
บรรณานุกรม		240
ภาคผนวก		242
ประวัติผู้เขียน		280

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงปริมาณการค้าข้าวแยกตามประเทศผู้ส่งออก ปี 2528 ถึง 2532	2
2. แสดงผลผลิตข้าวนาปี ปี 2527/28 - 2529/30 และปริมาณ การผลิต ปี 2531/32	3
3. แสดงขนาดตัวอย่างของประชากรที่ใช้บริการตลาดกลางในแต่ละจังหวัด	15
4. รายชื่อข้าวพันธุ์ที่ปลูกได้ทั้งฤดูนาปี และฤดูนาปรังในเขตที่ควบคุมน้ำได้ ทุกภาคของประเทศ	31
5. ข้าวพันธุ์ที่ปลูกได้เฉพาะฤดูนาปีสำหรับภาคเหนือ	32
6. ข้าวพันธุ์ที่ปลูกได้เฉพาะนาปีสำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	32
7. ข้าวพันธุ์ที่ปลูกได้เฉพาะฤดูนาปีสำหรับภาคกลาง	33
8. ข้าวพันธุ์ที่ปลูกได้เฉพาะฤดูนาปีสำหรับภาคใต้	33
9. แสดงผลผลิตข้าวในส่วนต่าง ๆ ของโลก พศ. 2528 - 2529	35
10. ปริมาณผลผลิตข้าวของประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย ปี พศ. 2525 - 2529 .	36
11. แสดงผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่ของประเทศผู้ผลิตในทวีปเอเชีย ปี พศ. 2525 - 2529	37
12. แสดงเนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าวของประเทศผู้ผลิตในทวีปเอเชีย ปี พศ. 2525 - 2529	38
13. แสดงเนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปีของประเทศไทย ปี พศ. 2528 - 2532	40
14. แสดงเนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าวนาปีของประเทศไทย ปี พศ. 2528 - 2532	40
15. แสดงผลผลิตข้าวนาปีของประเทศไทย ปี พศ. 2528 - 2532	41
16. การเปรียบเทียบเนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว และผลผลิตที่ได้รับ ของข้าวนาปี ในฤดูกาลเพาะปลูกที่ 2527/28 ถึง 2531/32	42
17. แสดงเนื้อที่เพาะปลูกนาปรังของประเทศไทย ปี พศ. 2528 - 2532	44
18. แสดงเนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าวนาปรังของประเทศไทย ปี พศ. 2528 - 2532	45
19. แสดงผลผลิตข้าวนาปรังของประเทศไทย ปี พศ. 2528 - 2532	45
20. แสดงเนื้อที่ ผลผลิต ราคา และมูลค่าของข้าวรวม (นาปี และนาปรัง) ของปี พศ. 2528 - 2532	47
21. แสดงอัตราค่าขนข้าวลงของท่าข้าวกำนันทรง	59
22. แสดงอัตราค่าบริการขนข้าวเปลือกกลางจากรถบรรทุก	65

23. แสดงอัตราค่าบริการขนข้าวเปลือกจากรถบรรทุก	71
24. แสดงอัตราค่าบริการขนข้าวเปลือกจากรถบรรทุก	77
25. เกษตรกรที่ใช้บริการของตลาดกลางจำแนกตามเพศ	93
26. เกษตรกรที่ใช้บริการจำแนกตามช่วงของอายุ	94
27. ภูมิฐานะของเกษตรกรที่ใช้บริการของตลาดกลาง จำแนกตามรายจังหวัด	95
28. ลักษณะการใช้บริการตลาดกลางของเกษตรกร ในแต่ละฤดูกาลเก็บเกี่ยว	96
29. ลักษณะการขายข้าวเปลือกของเกษตรกร ในแต่ละฤดูกาลเก็บเกี่ยว	97
30. วัตถุประสงค์ของการใช้บริการตลาดกลางของเกษตรกร ในแต่ละครั้ง	98
31. เกษตรกรเคยทราบวิธีการและขั้นตอนการซื้อขายข้าวเปลือก ก่อนที่จะนำข้าวเปลือกมาขายในตลาดกลางที่ใช้บริการ	99
32. ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มาใช้บริการตลาดกลาง ในด้านของ เพื่อนเกษตรกร ในหมู่บ้านและตำบลรู้จักตลาดกลางและขั้นตอนวิธีการ ซื้อขายข้าวเปลือกในตลาดกลาง	100
33. ความต้องการให้เพื่อนเกษตรกรในหมู่บ้าน/ตำบล ได้รับคำแนะนำ ชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการซื้อขายข้าวเปลือกของตลาดกลาง	101
34. วิธีการที่เกษตรกรที่ใช้บริการต้องการให้เพื่อนเกษตรกรในหมู่บ้าน/ตำบล ทราบรายละเอียดในการซื้อขายข้าวเปลือกในตลาดกลางที่ทำให้ เข้าใจได้ดีที่สุด	102
35. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเครื่องชั่งตวงข้าวเปลือกของตลาดกลาง	104
36. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดคุณภาพข้าวเปลือกที่ซื้อขายในตลาดกลาง	105
37. ความคิดเห็นในด้านราคาข้าวเปลือกเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพของ ข้าวเปลือกที่ขายในตลาดกลาง	106
38. ความคิดเห็นเรื่องราคาข้าวเปลือกที่ขายในตลาดกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับ การขายที่บ้าน	107
39. ความคิดเห็นด้านเวลาที่ใช้ตามขั้นตอนการซื้อขายข้าวเปลือกในตลาดกลาง	108
40. ความคิดเห็นด้านค่าบริการที่ตลาดกลางเรียกเก็บจากผู้ใช้บริการ ในการขาย ข้าวเปลือก	109
41. ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ให้บริการในด้านคมนาคมไปสู่ตลาดกลาง	110
42. ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ให้บริการในด้านสถานที่ทำการซื้อขายของ ตลาดกลาง	111

43.	เกษตรกรทราบราคาข้าวเปลือกที่ซื้อขายในตลาดกลางมาก่อนหรือไม่	112
44.	ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดคุณภาพข้าวเปลือกของเกษตรกร	113
45.	ผู้ที่ควรจะเป็นผู้กำหนดคุณภาพข้าวเปลือกที่ซื้อขายในตลาดกลาง	114
46.	ประโยชน์ของตลาดกลางในความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ใช้บริการ	115
47.	ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้บริการของตลาดกลาง ในการขายข้าวเปลือกในครั้งต่อไป	117
48.	ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ใช้บริการในการที่จะแนะนำเกษตรกรเพื่อนบ้าน มาใช้บริการของตลาดกลาง	118
49.	ความคิดเห็นของเกษตรกรที่ใช้บริการตลาดกลางที่คิดว่ามีเพื่อนเกษตรกร ในหมู่บ้าน/ตำบล ยังไม่เคยใช้บริการของตลาดกลาง	119
50.	สาเหตุที่เพื่อนเกษตรกรในหมู่บ้าน/ตำบล ไม่นำข้าวเปลือกมาขาย ในตลาดกลาง	120
51.	ควรมีการจัดตั้งตลาดกลางข้าวเปลือกตามจังหวัดต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอีกหรือไม่	122
52.	ปัญหาของเกษตรกรในการใช้บริการตลาดกลาง	123
53.	ภูมิลำเนาของพ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่นที่ใช้บริการ ของตลาดกลาง	124
54.	พ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่นที่ใช้บริการตลาดกลาง จำแนกตามเพศ ..	125
55.	พ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่นที่ใช้บริการตลาดกลาง จำแนกตามอายุ ..	126
56.	พ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่นที่ใช้บริการตลาดกลาง จำแนกตามลักษณะอาชีพ	127
57.	ลักษณะการใช้บริการตลาดกลางของพ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่น	128
58.	ลักษณะการใช้บริการในตลาดกลางโดยทั่วไป ของพ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือก จากท้องถิ่น	129
59.	อัตราส่วนการขายข้าวเปลือกผ่านตลาดกลางในแต่ละปี ของพ่อค้า ผู้รวบรวมข้าวเปลือก จากท้องถิ่นกับการไปขายที่อื่น	130
60.	ความเข้าใจขั้นตอนและวิธีการซื้อขายข้าวเปลือกในตลาดกลาง	131
61.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับเครื่องชั่งตวงของตลาดกลาง	132
62.	ความคิดเห็นในด้านการกำหนดคุณภาพข้าวเปลือกของตลาดกลาง	133
63.	การเปรียบเทียบราคากับคุณภาพของข้าวเปลือกที่นำมาขายในตลาดกลาง	134
64.	เวลาที่ใช้ตามขั้นตอนในการซื้อขายข้าวเปลือกในตลาดกลาง	135

65.	ค่าบริการที่ตลาดกลางเรียกเก็บจากผู้ให้บริการในการขายข้าวเปลือก	136
66.	การคมนาคมของผู้ให้บริการในการนำข้าวเปลือกมาขายในตลาดกลาง	137
67.	สถานที่ที่ใช้ในการซื้อขายข้าวเปลือกของตลาดกลาง	138
68.	ปริมาณข้าวเปลือกที่พ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่นนำมาขาย ในตลาดกลางในแต่ละครั้ง	139
69.	พ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่นเคยนำข้าวไปขายให้กับโรงสี	140
70.	การเปรียบเทียบด้านราคาข้าวเปลือกที่ได้รับจากตลาดกลาง และโรงสี ที่เคยไปขายข้าวเปลือก	141
71.	การเปรียบเทียบด้านค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการขายข้าวเปลือกระหว่าง ตลาดกลางกับโรงสี	142
72.	การเปรียบเทียบด้านการใช้เวลาตามขั้นตอนการซื้อขายข้าวเปลือก ของตลาดกลางกับโรงสี	143
73.	การเปรียบเทียบด้านการกำหนดคุณภาพข้าวเปลือกของตลาดกลาง กับโรงสี	144
74.	การเปรียบเทียบมาตรฐานของเครื่องชั่งตวงของตลาดกลางกับโรงสี	145
75.	พ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่นเห็นว่ามีเกษตรกรที่ยังไม่รู้จัก และไม่เข้าใจวิธีการซื้อขายข้าวเปลือกในตลาดกลาง	146
76.	พ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่นเห็นว่ามีเกษตรกรในหมู่บ้าน/ตำบล ที่ไม่เคยนำข้าวมาขายในตลาดกลาง	147
77.	สาเหตุที่เกษตรกรไม่นำข้าวเปลือกมาขายที่ตลาดกลางในความเห็นของพ่อค้า ผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่น	148
78.	ประโยชน์ของตลาดกลางที่พ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่นได้รับ	150
79.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการตลาดกลางในการขายข้าวเปลือก ในครั้งต่อไป	152
80.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับจัดตั้งตลาดกลางเพิ่มขึ้นตามจังหวัดต่าง ๆ	153
81.	ปัญหาของพ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่นในการให้บริการตลาดกลาง ...	154
82.	ภูมิฐานะของพ่อค้าคนกลาง ผู้ซื้อที่ใช้บริการตลาดกลาง	155
83.	พ่อค้าคนกลางที่ซื้อข้าวในตลาดกลางจำแนกตามเพศ	156
84.	พ่อค้าคนกลางที่ซื้อข้าวในตลาดกลางจำแนกตามวัย	157

85.	การค้าขายข้าวเปลือกของพ่อค้าคนกลางที่ใช้บริการตลาดกลางตามลักษณะอาชีพ	158
86.	ระยะเวลาที่พ่อค้าคนกลางทำการค้าขายข้าวเปลือกในตลาดกลาง	159
87.	การมีอยู่จริงในการเก็บข้าวเปลือกของพ่อค้าคนกลาง	160
88.	ความจุของยุ้งฉางที่เก็บรักษาข้าวเปลือกของพ่อค้าคนกลางในตลาดกลาง	161
89.	ลักษณะการใช้บริการในการซื้อข้าวเปลือกของพ่อค้าคนกลางในตลาดกลาง	162
90.	ลักษณะและปริมาณการซื้อข้าวเปลือกของพ่อค้าคนกลางจากผู้ขายในตลาดกลาง	163
91.	ระยะเวลาในการเก็บรักษาข้าวเปลือกก่อนที่จะนำไปขายให้กับโรงสี	164
92.	ลักษณะการขายข้าวเปลือกของพ่อค้าคนกลางที่ซื้อจากตลาดกลางและขายให้กับผู้ซื้อ	165
93.	ความคิดเห็นของพ่อค้าคนกลางเกี่ยวกับเครื่องชั่งตวงของตลาดกลาง	166
94.	ความคิดเห็นของพ่อค้าคนกลางเกี่ยวกับการกำหนดคุณภาพข้าวเปลือกในตลาดกลาง	167
95.	ความคิดเห็นของพ่อค้าคนกลางในด้านการเปรียบเทียบราคากับคุณภาพข้าวเปลือกในตลาดกลาง	168
96.	ความคิดเห็นของพ่อค้าคนกลางในด้านเวลาและขั้นตอนการซื้อขายข้าวเปลือกในตลาดกลาง	169
97.	ความคิดเห็นของพ่อค้าคนกลางในด้านค่าบริการที่ตลาดกลางเรียกเก็บ	170
98.	ความคิดเห็นของพ่อค้าคนกลางในด้านการคมนาคมของพ่อค้าคนกลาง	171
99.	ความคิดเห็นด้านสถานที่ซื้อขายข้าวเปลือกของตลาดกลางของพ่อค้าคนกลาง ...	172
100.	ปริมาณการซื้อข้าวเปลือกแต่ละครั้งของพ่อค้าคนกลางที่ซื้อในตลาดกลาง	173
101.	การไปซื้อข้าวเปลือกตามหมู่บ้านหรือหน้าลานของพ่อค้าคนกลาง	174
102.	ความเห็นของพ่อค้าคนกลางว่ามีเกษตรกรตามหมู่บ้าน/ตำบลยังไม่เคยนำข้าวเปลือกมาขายในตลาดกลาง	175
103.	สาเหตุที่เกษตรกรไม่นำข้าวเปลือกมาขายในตลาดกลางในความคิดเห็นของพ่อค้าคนกลาง	176
104.	การเปรียบเทียบราคาข้าวเปลือกที่พ่อค้าคนกลางซื้อในตลาดกลางกับไปซื้อตามหมู่บ้านหรือหน้าลาน	178

105.	การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการซื้อข้าวเปลือกในตลาดกลางและซื้อตามหมู่บ้านหรือหน้าลานของพ่อค้าคนกลาง	179
106.	การเปรียบเทียบการใช้เวลาในการซื้อข้าวเปลือกในตลาดกลางกับการไปตระเวนซื้อตามหมู่บ้านของพ่อค้าคนกลาง	180
107.	การเปรียบเทียบคุณภาพของข้าวเปลือกตามความต้องการของพ่อค้าคนกลางในการซื้อในตลาดกลางและซื้อตามหมู่บ้านและหน้าลาน	181
108.	ประโยชน์ของตลาดกลางในความคิดเห็นของพ่อค้าคนกลางที่ใช้บริการในการซื้อข้าวเปลือก	182
109.	ความคิดเห็นของพ่อค้าคนกลางในการซื้อข้าวเปลือกครั้งต่อไป	184
110.	ความคิดเห็นของพ่อค้าคนกลางในด้านการจัดตั้งตลาดกลางเพิ่มขึ้น	185
111.	ความคิดเห็นของพ่อค้าคนกลางเกี่ยวกับการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้รู้จักตลาดกลางเพิ่มมากขึ้น	186
112.	ปัญหาของพ่อค้าคนกลางในการใช้บริการตลาดกลาง	187
113.	แสดงตารางที่นำข้อมูลมาทดสอบสมมติฐาน	189
114.	จากตารางที่ 31 เกษตรกรเคยทราบวิธีการและขั้นตอนการซื้อข้าวเปลือกก่อนที่จะนำข้าวเปลือกมาขายในตลาดกลางที่ใช้บริการ	190
115.	จากตารางที่ 39 กลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นเกษตรกรได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ตามขั้นตอนการซื้อขายข้าวเปลือกในตลาดกลาง	192
116.	จากตารางที่ 64 กลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นพ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่นได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ตามขั้นตอนการซื้อขายข้าวเปลือกในตลาดกลาง	194
117.	จากตารางที่ 96 กลุ่มผู้ใช้บริการในการซื้อข้าวเปลือกในตลาดกลางได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเวลาและขั้นตอนในการซื้อข้าวเปลือกในตลาดกลาง	196
118.	จากตารางที่ 40 กลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นเกษตรกรได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าบริการที่ตลาดกลางเรียกเก็บจากผู้ให้บริการในการนำข้าวเปลือกมาขายในตลาดกลาง	197
119.	จากตารางที่ 65 กลุ่มผู้ใช้บริการตลาดกลางที่เป็นพ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่นได้แสดงความคิดเห็นในด้านค่าบริการที่ตลาดกลางเรียกเก็บจากผู้ให้บริการในการนำข้าวเปลือกมาขายในตลาดกลาง	199

120.	จากตารางที่ 97 กลุ่มผู้ใช้บริการในการซื้อข้าวเปลือกในตลาดกลางได้แสดงความ ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในด้านค่าบริการของตลาดกลางที่เรียกเก็บ จากผู้ให้บริการ	201
121.	จากตารางที่ 36 กลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นเกษตรกรให้ความคิดเห็น เกี่ยวกับการกำหนดคุณภาพข้าวเปลือกที่ซื้อขายในตลาดกลาง	203
122.	จากตารางที่ 62 กลุ่มผู้ใช้บริการตลาดกลางที่เป็นพ่อค้าผู้รวบรวม ข้าวเปลือกจากท้องถิ่นได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดคุณภาพข้าวเปลือก ในตลาดกลาง	205
123.	จากตารางที่ 94 กลุ่มผู้ใช้บริการตลาดกลางที่เป็นพ่อค้าคนกลางได้ให้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดคุณภาพข้าวเปลือกในตลาดกลาง	206
124.	จากตารางที่ 37 กลุ่มผู้ใช้บริการตลาดกลางที่เป็นเกษตรกรได้ให้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาข้าวเปลือกเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพของ ข้าวเปลือกที่ขายในตลาดกลาง	208
125.	จากตารางที่ 63 กลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นพ่อค้าผู้รวบรวมข้าวเปลือกจากท้องถิ่น ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาข้าวเปลือกเพื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพของข้าว เปลือกที่ขายในตลาดกลาง	210
126.	จากตารางที่ 95 กลุ่มผู้ใช้บริการตลาดกลางที่เป็นพ่อค้าคนกลางได้ให้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาข้าวเปลือกเพื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพของข้าว เปลือกที่ขายในตลาดกลาง	212

สารบัญแนกภูมิ

แนกภูมิที่	หน้า
1. แสดงจำนวนและสัดส่วนของประชากร (N) ที่ใช้บริการตลาดกลาง ในจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดพิษณุโลก	17
2. แสดงอัตราส่วนของตัวอย่างต่อประชากรที่ใช้บริการตลาดกลางจังหวัด นครสวรรค์ทั้ง 3 กลุ่ม	18
3. แสดงอัตราส่วนของตัวอย่างจากประชากรที่ใช้บริการตลาดกลางจังหวัด นครสวรรค์ทั้ง 3 กลุ่ม	19
4. แสดงอัตราส่วนของตัวอย่างต่อประชากรที่ใช้บริการตลาดกลางจังหวัด พิษณุโลกทั้ง 3 กลุ่ม	20
5. แสดงอัตราส่วนของตัวอย่างจากประชากรที่ใช้บริการตลาดกลางจังหวัด พิษณุโลกทั้ง 3 กลุ่ม	21

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1. โครงสร้างการบริหารงานท่าข้าวกำนันทรง	60
2. โครงสร้างการบริหารงานของตลาดกลางข้าวเปลือกท่าเรือกรุงเทพ	67
3. โครงสร้างการบริหารงานของท่าข้าวนายจำรัส	72
4. โครงสร้างการบริหารงานท่าข้าวนายวิเชียร	78
5. แผนผังแสดงขั้นตอนการซื้อขาย	84
6. โครงสร้างการบริหารงานตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดพิษณุโลก "บริษัทพิษณุโลกพืชผลจำกัด"	87

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย